

Euskararen hitzak eta bitsak

In: Argia: *Euskal Kulturaren Urtekaria 1985*, Zeruko Argia, Lasarte, 1985.

Euskara aurrera doha; eraginak asko dira, eta mota anitzetakoak; hara hor HABE, eta baita AEK ere, bakoitza bere estiloan; gehienbat IKASTOLARI esker, hau baitago eragin gehienaren sustraian; bestalde, ez da eragin politikorik falta.

Hau dena eta gehiago dugu euskararen sostengarri gaur egun.

Ikuspegi honetan ba da hutsik, noski, eta nire ustez gehienbat politika alorrean. Politikoen artean, batzu betiko arerioak ditugu, demokraziaren galburua sostengatzen duen berezko lastoa; baina bestelakorik ez da falta: garimetako ale ustelak. Alderdietan alderdikeria asko gaiztotzen ari den bezala ari zaigu aspaldi honetan euskaltzaletasun franko euskaltzakeria bihurtzen.

Arazo kezkarri eta larria hauxe.

Tasuna eta keria neurtzen ez da maiz erraz gertatzen; hala ere ba da nere ustez gutxitan huts egiten duen metroa: emaitza, frutua. Arbola bakoitzak berea ematen duen bezalaxe igarri dezaiokegu hitzen espantuei berea; batzutan ez baitakarte bitsa besterik, babuin hutsa.

A!, promesak konplimendu balira!!!

Begira erabiltzen duen euskarari, idazten duen luze-laburrari; politiko bakoitzak berezko duenari, alderdiarenean duen eraginari, bai hitzez, bai idatziz, egunkarrietan eta aldizkarrietan. Eragipena duten erakundeetan gertatzen dena ere erraza da neurketa; udal mailan, diputazioetan, jaurlaritzan maila nagusian. Ez da, gero, nahikoa aurretik eginari jarraitzea, hau gaizki ez bada ere, baizik eta euskarak eskatzen duen behar gorriari gorakadan jarraituaz gainera sortzen ari diren beharrei aurre ematea, aurpegia erakustea.

Hara zer gertatzen ari den komunikabideek sortzen ari zaizkigun beharrekin.

Ezaguna da gure artean itzulpena beharrezko zaigula; euskaraz berriak eman nahi baditugu, behar dugu, alde batetik, euskaraz jasotzen ahalegindu, eta honetarako euskal kazetariak formatu; baina derrigorrezko da, bestalde, munduan zehar gertatzen dena erderetatik itzuli eta behar den toki guztietara *teletipo bidez garaiz euskaraz ematea*. Lan hau egiteko, gure herriko irrati, telebista, egunkari eta aldizkarrietan itzultzaileak behar dituzte; bakoitzak bereak; eta hala, bost-sei-zazpi tokitan ari behar dugu denbora berean berri edo artikulua edo komentario bakoitza itzultzen.

Jakina da, honen ordez berri-agentzi bat sortzen badugu, lana erraztu, merketu eta ondu egingo dugula.

Egunkari eta aldizkari, irrati eta telebista berak ordaintzen lagunduko lukete, gainera, aurretik gure herriko erakunde nagusiak (beste herrietan bezala, EP, EFE, e.a.) sortu eta martxan jartzen badigu. Gure herrian euskal agentzia bat sortzen ez den bitartean oso mugaturik geratzen dira euskarazko komunikabideak.

Euskal egunkaria? Noski. Baina Euskal Agentzia behar dugu lehendabizi.
Eta legez erabakia, onartua, presupostuetan sartu dena, gainera.